

Záznam o

návštěv
 rozhovoru

SPĚSNE
 IHNED PŘEDAT

- Návštěva (rozhovor) byla uskutečněna
 na žádost s. nám. Johanesé
 na základě rozhodnutí
 u příležitosti
 jiný

Záznam vypracoval: prac. MPO
dr. Václav Audes
dne 10. 11. 1984

Stupeň utajení

Vyhodoveno:

Výtisk č.:

Počet listů:

Přílohy:

Schválil: nám. ministra
dr. Jaromír Johanes

Návštěva (rozhovor) uskutečněna dne 9. 11. 1984

od 16:00 do 16:30 hod.

Přítomní: dr. Paul Ullmann - velvyslanec Rakouska v ČSSR
dr. Jaromír Johanes - nám. ministra
dr. Milan Kadnár - vedoucí 4. t.o.
dr. Václav Audes - vedoucí oddělení MPO/3
dr. Jaroslav Kerndl - tlumočník

Rozhovor byl veden v jazyce

 přímo prostřednictvím tlumočníka
v jazyce německém

Úvodem si náměstek Johanes poukázal na protest tlumočený dne 8. 11. 1984 spolkovým ministrem zahraničních věcí Gratzem velvyslanci ČSSR M. Venutovi proti porušení suverenity Rakouska a nedotknutelnosti jeho státního území čs. pohraničními orgány a sdělil, že je pověřen tento protest důrazně odmítnout. Konstatoval, že šetření vedená na čs. straně jasně ukázala, že čs. pohraniční orgány nevstoupily na území Rakouské republiky a ani na ně nestřílely. Čs. strana souhlasila se svoláním čs.-rakouské komise pro šetření událostí na společných státních hranicích /dále jen komise/ a během jejího zasedání nejen předložila veškerá jí zjištěná fakta, ale i umožnila rakouským odborníkům provádět v hraničním pásmu na čs. území vlastní šetření, aby tak dokázala, že nedošlo k porušení suverenity Rakouské republiky.

S. Johanes dále zdůraznil, že je nejen suverenním právem, ale i povinností čs. státu zajistit bezpečnost státních hranic. Čs. pohraniční orgány plnily pouze svoji povinnost v souladu se svými platnými služebními předpisy. Důsledná ochrana čs. státních hranic je motivována i tím, že ČSSR se pokouší nelegálně opouštět především osoby, které v ČSSR spáchaly trestné činy a chtějí se tak vyhnout spravedlivému trestu. V dosavadním vývoji čs.-rakouských vztahů známe bohužel řadu případů, kdy přes oficiální žádosti příslušných čs. orgánů rakouská strana takové osoby nevydává do ČSSR. V této souvislosti S. Johanes připomenul případ nevydání vraha Roztočila. Není zcela

Dle návštěvy se vypracuje podle následující struktury: 1. Informace, požadavky apod. sdělené pracovníkům FMZV. — 2. Komunikace, informace, požadavky apod. sdělené pracovníky FMZV. — 3. Poznámky k průběhu návštěvy, případně k dalším vývoji. — 4. Návrhy na opatření vyplývající z projednávané problematiky. — Jednotlivé odstavce se výrazně oddělují. Záznam o rozhovoru se struktura nestanoví.

jednoznačné, je-li Faktor identický s osobou, která narušila čs. státní hranice dne 30. 10. 1984. Jednalo-li se však o Faktora, pak šlo o osobu, která byla v ČSSR již 9x soudně trestána a měla v současné době nastoupit trest odňtí svobody na 5 měsíců za spáchaný kriminální trestný čin.

Klademe si otázku, proč je celý případ zneužíván některými kruhy v Rakouské republice k nepřátelským útokům proti ČSSR a proč v souvislosti s touto událostí byla v Rakouské republice vyvolána nenávistná protičeskoslovenská kampaně především v rakouském tisku. Takovýto přístup narušuje dobré sousedské vztahy a vytváří překážky pro jejich rozvoj. V čs.-rakouských vztazích se až dosud vyskytla řada případů /např. bezprecedentní a protiprávní udělení politické asylu nezletilým dětem Penkovým; vrah Roztočil, kde máme nezvratné důkazy o jeho vině; dítě Špačkové apod./, kterých mohla čs. strana využít k rozpoutání protirakouské kampaně, avšak neudělala to, neboť měla a má zájem o rozvoj dobrých sousedských vztahů s Rakouskou republikou. S. Johannes zároveň vyslovil podiv nad tím, že i rakouský parlament se případem zabýval a přijal k němu zvláštní usnesení, kde se objevuje řada útoků proti ČSSR.

Rakouský velvyslanec Ullmann zdůraznil, že v projevu ministra Gratze v rakouském parlamentu je vyjádřeno přání rozvíjet s ČSSR dobré vztahy a nadále je zlepšovat. Podtrhl závažnost případu Faktora a skutečnost, že poprvé za celou dobu své existence nezaujala čs.-rakouská pohraniční komise společné stanovisko a čs. delegace o "přesvědčivé důkazy" předložené rakouskou delegací neprojevila dostatečný zájem. O tyto důkazy se opíral i protest přednesený ministrem Gratzem. Odmítl, že by se jak ministr Gratzer, tak rakouský parlament zapojili do protičeskoslovenské kampaně a že by vůbec byla k tomuto případu Rakouské republice taková kampaně vyvolávána. Poukázal na to, že minister Gratzer vyjádřil přesvědčení, že odpověď vlády ČSSR na jím přednesený protest prokáže, že ČSSR má zájem o rozvoj vzájemných vztahů a o mírovou hranici s Rakouskou republikou. Dále velvyslanec řekl, že nám: Johanesem uváděné případy jsou zcela jiné povahy. Důkazy, předložené rakouskou stranou v komisi, jakož i další důkazy, přednesené ministrem Gratzem, svědčí dle něho o tom, že došlo k porušení suverenitu Rakouské republiky. Dotázal se v této souvislosti, zda výsledky šetření, prováděného na čs. straně, jsou konečné, nebo zda důkazy, předložené rakouskou stranou, budou znova na čs. straně posuzovány.

S. Johanes reagoval potvrzením předneseného čs. stanoviska v komisi, s tím, že se opírá o pádná fakta, znova ~~zřazně~~ odmítl obvinění vynešená rakouskou stranou a zopakoval čs. argumentaci.

S. Kadnár uvedl, že různá narušení státních hranic z obou stran se v posledním období řešila seriózně, bez zlobné publicity. Případ Faktora se nyní "obhospodařuje" v duchu studené války jako případ Maďane.

V dalším rozhovoru rakouský velvyslanec poukázal na výpověď 2 svědků o událostech ze dne 30. 10. 1984, na nález 16 vystřelených nábojníc na rakouském území a na skutečnost, že zranění Faktora bylo takového rázu, že po zasažení střelou nemohl běžet dále. Vyjádřil povídav nad tím, že ani na základě takových skutečností nedospěla komise ke společnému stanovisku.

K tomu s. Johanes prohlásil, že čs. delegace zaujala k uvedeným důkazům rakouské strany v komisi jednoznačná stanoviska. Nalezené nábojnice nejsou užívány u jednotek PS v ČSSR. Zástupce vedoucího čs. delegace si osobně prověřil v terénu, že svědkové dne 30. 10. 1984 pozorovali situaci ze vzdálenosti více jak 500 m, kdy mohli jen těžko rozoznat, o jaké osoby se jedná. V této souvislosti vyjádřil rovněž své překvapení nad skutečností, že spolkový ministr Gratz ve svém projevu poukázal na "nehumánní přístup" čs. státu k Faktorovi, kterého ~~udajně~~ ponechal zraněného bez pomoci na rakouském území. S. Johanes ~~odmítl~~ takové nařčení a zdůraznil, že čs. strana nevěděla a ani nemohla vědět, jak to ostatně dokazují výsledky šetření, že na rakouském území ~~ne~~ nachází nějaká zraněná osoba.

Na závěr Ullmann uvedl, že přednesené čs. stanovisko neprodleně ožílí ministrovi Gratzovi.